

Wageningen University & Research

Abstract

Het tegenwoordige Wageningen University & Research had vanaf begin twintigste eeuw een museumopstelling met voorwerpen uit Indonesië, die gebruikt werd bij het onderwijs in de land- en volkenkunde. Later zijn de objecten uit de collectie verspreid over verschillende musea in Nederland.

Beschrijving

De Landbouwhogeschool in Wageningen (tegenwoordig: [Wageningen University & Research](#)) had vanaf begin 20ste eeuw een museumopstelling met voorwerpen uit [Nederlands-Indië](#), die gebruikt werd bij het onderwijs in de land- en volkenkunde. Deze verzameling werd uitgebreid met aankopen en schenkingen door particulieren, handelaren en musea. Zo was er een schenking in 1914 vanuit de verzamelingen van de [Koninklijke Militaire Academie](#), schonk het toenmalige [Rijksmuseum voor Volkenkunde](#) in 1941 een verzameling van Papua voorwerpen en het toenmalige [Koloniaal Instituut](#) in 1948 een collectie Indonesische voorwerpen. Ook de privéverzameling van [Frits Herman van Naerssen](#), lector van de Landbouwhogeschool, was vanaf ca. 1946 tot 1953 te zien. In de Tweede Wereldoorlog ging een groot deel van de collectie van de Landbouwhogeschool verloren, maar deze werd na de oorlog weer opgebouwd. Na de onafhankelijkheid van Indonesië in 1949 verschoof de focus van het onderwijs van de hogeschool naar andere landen. Rond 1960 werd bijna de gehele collectie in bruikleen gegeven aan het Stedelijk [Gymnasium Schiedam](#) en vanaf 1962 werd de collectie verdeeld over het Gymnasium in Schiedam en het Etnografisch Museum in Delft (het latere [Museum Nusantara](#)). De voorwerpen in Schiedam werden in 1997 overgedragen aan het Wereldmuseum in Rotterdam en de voorwerpen in Delft kwamen na het sluiten van Museum Nusantara in 2013 bij diverse musea terecht.

Herkomstonderzoek

Voorwerpen uit de collectie van de Landbouwhogeschool die waren uitgeleend aan het [Stedelijk Gymnasium Schiedam](#) zijn vaak te herkennen aan een nummer beginnend met SCH dat op het voorwerp is geschreven.

Het archief van de Landbouwhogeschool tot 1959 bevindt zich bij het [Gelders Archief](#). Het archief van de Landbouwhogeschool vanaf 1959 bevindt zich nog bij de universiteit en wordt beheerd door de afdeling OS Document Management en Logistiek van Wageningen University & Research. Het Wereldmuseum Rotterdam heeft correspondentie met betrekking tot de overdracht van objecten aan en door Stedelijk Gymnasium Schiedam en het Etnografisch Museum Delft. Deze bevindt zich in het digitale record van Wageningen University & Research. In het museumarchief bevinden zich tevens archiefstukken over de schenking in 1941 van voorwerpen uit [Irian Jaya](#) (verzameling [C.C.F.M. Le Roux](#)) door het Rijksmuseum voor Volkenkunde. Het Nationaal Archief beheert archiefstukken over de verkoop van objecten door het [Indisch Instituut](#) (dat is opgegaan in het latere [Wereldmuseum Amsterdam](#)) in 1948.

Related Aids

- see also: [Ambtenaren in gekoloniseerde gebieden](#)
- see also: [Wetenschappelijk onderzoek in gekoloniseerde gebieden](#)
- see also: [Naturalis Biodiversity Center](#)
- see also: [Museum Nusantara](#)
- see also: [Hoofdcursus Kampen](#)
- see also: [Volkenkundig Museum Justinus van Nassau](#)
- see also: [Volkenkundig Museum 'Gerardus van der Leeuw'](#)

Primary sources

Archiefstuk:

NL-AhGldA 0740 2324

<https://permalink.geldersarchief.nl/B6D0CE1E7C674C7CB47662BAEAD8B9DC>

Bevat stukken betreffende de collectie etnografica, gedateerd 1941 (over schenking Papua voorwerpen van C.C.F.M. Le Roux door RMV) en 1955 (over toekomst collectie).

Archiefstuk:

NL-AhGldA 0740 2833

<https://permalink.geldersarchief.nl/71321F1495A5498EB17DF47AEB28F551>

Bevat een inventaris van de verzamelingen en leermiddelen van de afdeling Land- en volkenkunde, aangelegd in ca. 1904 en bijgehouden tot 1929.

Archiefstuk:

NL-AhGldA 0740 1522

<https://permalink.geldersarchief.nl/E0E8560A4D3B450A98F7577218312DD9>

Bevat stukken betreffende tentoonstellingen, 1947-1956.

Archiefstuk:

NL-HaNA 2.20.69 4402

<https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/archief/2.20.69/invnr/%40B.%B.5.%B.5.2.%B.5.2.4.%B.5.2.4.2~4402>

Bevat correspondentie over de verkoop van objecten door het Indisch Instituut (het huidige Wereldmuseum Amsterdam) in 1948.

Secondary sources

Artikel:

“Honderd museumstukken spoorloos verdwenen.” Algemeen Dagblad, 6 augustus 1953.

<https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB19:000359080:mpeg21:a00086>

Artikel uit 1953 dat beschrijft dat bijna honderd objecten uit de collectie van de Landbouwhogeschool vermist zijn.

Relevant Data

Identifiers:

<https://www.wikidata.org/entity/Q422208>, <https://hdl.handle.net/20.500.11840/pi256> ,

Name variations:

Landbouwhogeschool, Rijkslandbouwschool, Landbouwuniversiteit Wageningen , Tags:

Activity:

[Collectie](#), [Museum](#) , Type of objects:

[Etnografica](#) , Geographical:

[Indonesië](#) , Period of activity: Year of start: 1876, Year of end:

, Collections: General remarks: content: "De verzameling van de [Landbouwhogeschool](#) werd vanaf ca. 1962 afgestoten en raakte verspreid. Voorwerpen bevinden zich momenteel in het [Wereldmuseum Amsterdam](#), [Wereldmuseum Leiden](#), [Wereldmuseum Rotterdam](#) en [Museum Bronbeek](#). Mogelijk bevinden zich ook voorwerpen in andere musea, vooral vanuit de ontzaming van [Museum Nusantara](#)." , content-type: text/markdown, Within the Data Hub: